

1. PORVOON TAIDEKOULUN TEHTÄVÄ JA ARVOT

Toiminta-ajatus

Porvoon taidekoulu antaa kuvataiteen laajan oppimäärän mukaista perusopetusta 1-19-vuotiaille lapsille ja nuorille. Toimintaa ohjaa Opetushallituksen määräys nro 39/011/2002, joka perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta (633/1998) ja asetukseen (813/1998). Porvoon taidekoulun ylläpitäjä on Porvoon kaupunki. Taidekoulun opetussuunnitelman hyväksyy sivistyslautakunta, joka päättää myös koulun lukukausimaksuista ja muista korvauksista.

Kuvataiteen perusopetus on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää ja monialaista. Sen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää kuvataiteen alalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua kyseisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen. Taidekoulu tarjoaa opetusta myös aikuisille.

2. TAITEEN PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Kuvataiteen opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteetin rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Kodin merkitys opiskelun tukena on ensiarvoisen tärkeä. Taidekoulu arvostaa oppilaiden huoltajien kiinnostusta ja palautetta ja ottaa sen huomioon toiminnan kehittämisessä. Koteihin pidetään yhteyttä tiedottamalla taidekoulun toiminta-ajoista, työjärjestyksestä, tapahtumista ja vuositeemoista.

Taidekoulu on kaksikielinen oppilaitos, jossa suomen ja ruotsin kielet ovat tasavertaisesti osana yhteistä arkea. Taidekoulun tavoitteena on kasvattaa tiedostavia, itsensä ja ympäristönsä tuntevia ja muita arvostavia lapsia ja nuoria. Samalla tuetaan oppilaiden vahvan identiteetin syntyä. Lähialue ja sen kulttuurielämän erityispiirteet tarjoavat taidekoululle rikkaan ja monipuolisen toimintaympäristön. Taidekoulu osallistuu monipuolisesti erilaisiin yhteistyöprojekteihin ja toimii aktiivisessa vuorovaikutuksessa paikallisten toimijoiden kanssa. Vierailut Porvoon ja lähiseutujen näyttelyihin ja kulttuurikohteisiin sekä kansainväliset yhteistyöprojektit ovat tärkeä osa toimintaa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Taidekoulun toiminnan arvoperusta

Oppilaalla on hyvät edellytykset oppia, kasvaa ja kehittyä yksilönä ja yhteisön jäsenenä. Oppimisympäristöstä huolehditaan kestävänsä kehityksen periaattein.

Oppilaita ja heidän huoltajiaan kuunnellaan ja heille tarjotaan vaikuttamismahdollisuuksia ja -kanavia.

Oppimiskäsitys

Opetussuunnitelma perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan niiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Yhdessä tekeminen ja oppimisen ilo luovat pohjaa oppimisprosessille, jossa rakentava, realistinen ja kannustava palaute ovat merkittävässä roolissa.

Taideopetus tukee oppilaan henkistä kasvua ja kehittymistä arvostelukykyiseksi ja ajattelevaksi yksilöksi. Taidekoulun tavoitteena on kehittää oppilaan kykyä työskennellä vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Oppilasta ohjataan ymmärtämään ja arvostamaan erilaisuutta. Oppilaita kannustetaan ymmärtämään kuvataiteiden ja estetiikan sekä visuaalisen kulttuurin merkitys oman elämän rikastuttajana ja elinympäristön laadun lisääjänä. Ihmisläheisyys, yhteisvastuullisuus ja kestävä kehitys ovat opetuksen perusta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Laajan oppimäärän yhteiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taidesuhteelle. Oppilaita innostetaan käyttämään taidetta monipuolisesti myös yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä. Opinnoissa korostetaan osallisuutta, aktiivisuutta ja oppimisen iloa. Oppilaiden vahvuuksia tuetaan ja heitä rohkaistaan tekemään omia tavoitteita ja valintoja. Oppilaita kannustetaan tutkimaan ja tulkitsemaan taidetta ja kulttuuria monista eri näkökulmista.

3. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

Oppimisympäristöt

Oppimisympäristö muodostuu fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta ympäristöstä. Siihen kuuluvat Porvoon taidekoulun arvot ja perinteet. Opiskeluympäristö tukee valmiuksiltaan erilaisten oppilaiden kasvua. Siinä vallitsee myönteinen, avoin, turvallinen ja jokaisen persoonallisuutta kunnioittava ilmapiiri. Porvoon taidekoulun oppimisympäristö mahdollistaa myös taiteiden välisen osaamisen kehittämisen.

Taidekoulu pyrkii tarjoamaan virikkeellisen ja innostavan opiskeluympäristön sekä työskentelyyn soveltuvat turvalliset ja monipuoliset materiaalit, jotka tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Myös tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö ja ajanmukaiset välineet antavat mahdollisuuden taiteenalan opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Koulu ottaa kaikessa toiminnassaan huomioon työ-, tuote- ja ympäristöturvallisuuden ja noudattaa kestäväen kehityksen periaatteita. Varsinaisten opetustilojen lisäksi oppimisympäristönä käytetään koulun lähiympäristöä, luontoa ja opiskelijoiden elinpiiriä. Paikallisen ja lähialueiden kulttuuritarjonnan hyödyntäminen, kuten näyttely-, museo- ja teatterikäynnit ovat osa koulun toimintaa. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset taiteentalalle ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa.

Työtavat

Taidekoulussa opiskelun päätavoite ei ole tuottaa taideteoksia, vaan oppia erilaisia kuvallisia valmiuksia. Työtavat ja opinnoissa käsiteltävät sisällöt valitaan siten, että oppilas voi kehittää ja monipuolistaa omaa ilmaisukykyään perusopinnoista aina syventäviin opintoihin asti.

Taidekoulussa opiskellaan vuorovaikutuksessa ryhmän muiden jäsenten ja opettajien kanssa. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset oppimistyyli ja kehitysvaiheet. Havainnointi, itse tekeminen ja erityisesti nuorimpien lasten ryhmissä leikki ovat keskeisiä työmuotoja. Oppilaiden omat kokemukset, taidot ja tiedot sekä kiinnostuksen kohteet ovat tärkeitä opetuksen lähtökohtia. Aiheiden ja teemojen valinnoilla pyritään pitämään yllä tekemisen ja oppimisen iloa. Oppilaita ohjataan myös itse arvioimaan ja dokumentoimaan opiskeluaan. Menetelminä ovat muun muassa työskentelypäiväkirjat ja keskustelut opintoryhmän ja opettajan kanssa.

Toimintakulttuuri

Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan kuvallisen ilmaisutaidon kehittymistä. Se syntyy oppilaan havainnoista, tunteista, ajatuksista, tiedoista ja taidoista. Opetus käynnistää jatkuvan kasvuprosessin, joka jatkuu vielä aikuisiässäkin.

Porvoon taidekoulun toimintakulttuuri on muotoutunut työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa sekä vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Oppilaan vahva motivaatio ja aktiivinen rooli ovat opiskelun edellytyksiä. Oppilas asettaa omalle työskentelylleen tavoitteita ja myös seuraa niiden toteutumista. Opetuksessa tuetaan oppilaan kykyä liittää uudet taidot ja tiedot aiemmin omaksuttuihin ja kykyä soveltaa niitä uusissa yhteyksissä. Tutkiva ja kokeileva oppiminen toteutuvat sekä yksin että vuorovaikutuksessa muiden kanssa.

Porvoon taidekoulun tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy

yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa ja kulttuurinen moninaisuus. Taidekoulussa noudatetaan alan vallitsevia käytäntöjä ja lakia.

Toiminnan kehittäminen

Porvoon taidekoulu kehittää jatkuvasti pedagogiikkaansa ja kuvataiteenalan osaamistaan sekä arvioi ja suunnittelee toimintaansa. Koulun toiminnan kannalta merkittävää on myös avoin ja rakentava vuorovaikutus sekä koulun sisällä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa.

4. OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE

Opintojen laajuus

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on kestoaltaan 45 minuuttia.

Porvoon taidekoulu tarjoaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta oppilaille noin yhden vuoden iästä alkaen. Perus- ja syventävien opintojen opetus koostuu oppitunneista, itsenäisestä työskentelystä, muista taide- ja kulttuuritapahtumista sekä kotitehtävistä. Lukuvuoden laskennallinen pituus on 34 opintoviikkoa.

Varhaisiän perusopinnoissa 1–5-vuotias oppilas opiskelee 45–68 tuntia vuodessa. 6–10-vuotiaiden oppilaiden opinnot sisältävät 68 tuntia opetusta vuodessa. Yli 10-vuotiaat opiskelevat perusopintoja 102 tuntia vuodessa.

Syventävät opinnot muodostuvat 500 tunnista, joita perusopinnot suorittaneet oppilaat opiskelevat 102–204 tuntia vuodessa. Oppilaalla on mahdollisuus valita varsinaisten opintojen lisäksi myös ylimääräisiä opintokokonaisuuksia. Lisäksi taidekoulu järjestää mm. kurseja ja taidematkoja, jotka osaltaan lisäävät opintosuorituksia.

Laajan oppimäärän mukaisissa taiteen perusopinnoissa opetus on järjestetty siten, että oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

Opintojen rakenne

Laajan oppimäärän perusopintojen tarkoituksena on kuvataiteen keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Syventävien opintojen tarkoituksena on opintomahdollisuuksien laajentaminen tai painottaminen. Kuvataiteen laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö. Sekä perusopintoihin että syventäviin opintoihin sisältyy keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Porvoon taidekoulu pyrkii tarjoamaan oppilailleen mahdollisimman monipuolisen opetuksen, jota toteutetaan muun muassa pariopettajuuden keinoin. Pariopettajuudella tarkoitetaan

mallia, jossa kaksi opettajaa opettaa ryhmää tasavertaisina samanaikaisesti. Pariopettajuus mahdollistaa opetuksessa laajemman ja monipuolisemman lähestymistavan ja sen keinoin pystytään huomioimaan paremmin myös erilaiset oppijat ja oppimistyylit. Pariopettajuus mahdollistaa myös taiteidenvälisen opetuksen.

5. OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Mikäli oppilas ei sairauden tai vastaavan syyn vuoksi kykene lainkaan tai väliaikaisesti opiskelemaan taidekoulun normaalin opetussuunnitelman mukaisesti, voidaan hänelle laatia esimerkiksi henkilökohtainen opetussuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Tällaisessa tapauksessa oppilaan omat taidot ja edellytykset otetaan opetuksen lähtökohdiksi. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.

Oppilaaksi ottaminen

Porvoon taidekoulun hakuaika uusille oppilaille on keväällä huhti–toukokuun aikana. Jos oppilaita on enemmän, kuin ryhmiin voidaan ottaa, niin oppilaspaikat arvotaan. Lukuvuoden aikana vapautuville paikoille valitaan uusia oppilaita ensisijaisesti jonossa olevista arpomalla. Lukuvuoden aikana voidaan perustaa uusia ryhmiä.

6. OPPIMISEN ARVIOINTI

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilasta opinnoissaan, kehittää itsearvioinnin taitoja ja ohjata oppilasta opiskelun tavoitteiden saavuttamisessa. Arvioinnin tulee tukea oppilaan itsetunnon kehittymistä, olla kannustavaa, oikeudenmukaista sekä eettisesti kestävä. Siinä otetaan huomioon myös oppilaan itselleen asettamat tavoitteet.

Arviointi opintojen aikana

Oppimiseen liittyvä arviointi on jatkuvaa, monipuolista ja vuorovaikutteista. Itse- ja vertaisarviointitaitojen kehittäminen sekä rakentavan palautteen antaminen on tärkeä osa oppimista.

Opintojen aikana annettava arviointi perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin tavoitteisiin. Opiskelijan arvoja, asenteita tai henkilökohtaisia ominaisuuksia ei arvioida.

Oppilaalle annetaan tietoa arvioinnin periaatteista ja käytännöistä. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista.

Kuvataiteen laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Siinä annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Oppilasarviointiin lisäksi taidekoulu arvioi vuosittain omaa toimintaansa. Toiminnan arvioinnissa otetaan huomioon oppilaiden ja heidän vanhempiansa, opetushenkilöstön ja eri sidosryhmien näkemykset. Taidekoulun henkilökunta keskustelee opetuksen sisällöistä ja tavoitteista sekä seuraa niiden toteutumista. Henkilökunta voi myös tehdä ehdotuksia opetussuunnitelman kehittämiseksi.

OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN

Muulla suoritettujen opintojen hyväksilukeminen

Muulla suoritetuilla opinnoilla voi korvata Porvoon taidekoulun opintoja, mikäli ne vastaavat kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteita ja sisältöjä. Opintojen hyväksilukemisesta päättää rehtori neuvoteltuaan oppilaan opettajan kanssa.

Oppimäärän arviointi

Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut kuvataiteen laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Kuvataiteen laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ovat taidesuhte, visuaalinen lukutaito sekä osallisuus ja vaikuttaminen

TODISTUKSET

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot todistus

Oppilas saa perusopinnot todistuksen suoritettuaan kuvataiteen laajan oppimäärän mukaiset perusopinnot. Todistus on virallinen asiakirja, jonka sisällössä noudatetaan Opetushallituksen vahvistamia perusteita. Todistukseen sisältyy sanallinen arvio oppilaan suorittamista laajan oppimäärän perusopinnoista.

Todistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Oppilaalle annetaan kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot. Päättötodistus on virallinen asiakirja, jonka sisällössä noudatetaan Opetushallituksen vahvistamia perusteita. Todistukseen sisältyy sanallinen arvio oppilaan suorittamista laajan oppimäärän syventävistä opinnoista. Päättötyö arvioidaan syventävien opintojen osana. Todistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettäessä osallistumistodistus suorittamistaan kuvataiteen laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

7. OPINNOT

PERUSOPINNOT

Varhaisiän opinnot, 1–5-vuotiaat

Varhaisiän opetus on tutustumista taiteen ja visuaalisen kulttuurin ilmiöihin leikinomaisen työskentelyn avulla. Opetus on mielikuvitusta rikastuttavaa, monipuolista, taiteiden välistä aistien ja ilmaisun harjoittamista, jonka pohjana on lapsen arkinen elämä sekä tekemisen ilo.

Opetusryhmissä on tärkeää luoda turvallinen ilmapiiri, johon kuuluu olennaisesti myös tunnin selkeä pedagoginen rytmitys. Varhaisiän opinnoissa harjoitellaan ryhmässä toimimista, taidetyöskentelyn perustaitoja, hienomotoriikkaa ja pitkäjänteisyyttä. Opinnoissa tutkitaan monipuolisesti käsiteltäviä teemoja, omia kuvia ja teoksia. Opetus on läheisessä suhteessa lapsen omaan elämään ja todellisuuteen. Myös sadut ja tarinat ovat tärkeä osa opetusta.

Taidekoulun lähiympäristö tarjoaa hienon mahdollisuuden tutustua lähiluontoon ja rakennettuun ympäristöön. Oppilaat tutustuvat jo varhain paikalliseen historiaan, arkkitehtuuriin ja lähiluontoon. 1–5-vuotiaiden opetuksessa hyödynnetään lähialueen taide- ja kulttuuritarjontaa. Porvoon museot, näyttelyt sekä kirjasto ovat tärkeässä roolissa osana opetusta. Porvoonjoki, kansallinen kaupunkipuisto, meri ja saaristo ovat tärkeä osa paikallista elämää, joihin tutustutaan retkien, tarinoiden ja opastuksien avulla sekä itse työskennellen.

Perusopinnot, 6–11-vuotiaat

Kuvataiteen perusopinnoissa oppilas harjoittelee ja kehittää omaa kuvataiteellista ilmaisuaan ja -ajatteluaan pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti. Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista oman tekemisen kautta.

PERUSOPINTOJEN TAVOITTEET

Taidesuhde

Opintojen tavoitteena on tukea omakohtaisen, aktiivisen taidesuhteen syntymistä sekä tukea oppilaan kuvailmaisun, itsetuntemuksen ja itsearvioinnin kehittymistä. Tavoitteena on kannustaa oppilasta tekemään omia ratkaisuja sekä löytämään omia innoituksen lähteitä. Opetus on monipuolista erilaisiin tekniikoihin, materiaaleihin ja poikkitaiteellisiin työtapoihin tutustumista, jossa oppilaan omaa persoonallista ilmaisua ja kokeellista työskentelyä tuetaan.

Visuaalinen lukutaito

Tavoitteena on innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöään monipuolisesti ja moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen. Oppilasta ohjataan tutkimaan kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä. Oppilasta opetetaan aktiiviseen havainnointiin, jossa visuaalista kulttuuria tarkastellaan eri näkökulmista. Oppilasta

kannustetaan keskustelemaan omista ja muiden töistä. Opetuksessa perehdytään taidehistoriaan ja tarkastellaan taidetta monipuolisesti eri näkökulmista.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Oppilasta ohjataan tarkastelemaan ja tulkitsemaan visuaalisen kulttuurin viestejä. Oppilasta opetetaan tekemään esteettisiä, ekologisia ja eettisiä valintoja sekä ohjataan kriittiseen ja rakentavaan ajatteluun. Oppilasta rohkaistaan erilaisissa yhteisöissä ja ryhmissä toimimiseen sekä kannustetaan tuomaan omia näkemyksiä esiin myös julkisesti.

PERUSOPINTOJEN KESKEISET SISÄLLÖT

Opetuksessa tutkitaan luontoa, kulttuuria ja ihmisenä olemista taiteen keinoin ja opetellaan ymmärtämään kuvataiteen laajempaa merkitystä.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa harjoitellaan kuvan rakentamista ja kuvan erilaisia merkityksiä, visuaalista havainnointia ja -ajattelua sekä kuvista keskustelemista. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia tekniikoita ja teknologioita sekä ohjataan niiden käyttöön kaksi- ja kolmiulotteisessa työskentelyssä. Opetuksessa tuodaan esiin sommittelun, perspektiivin ja värien merkitys kuvan tunnelmassa.

Omat kuvat

Opetuksessa keskeisessä osassa ovat oppilaiden omaan arkeen liittyvät kuvat ja sisällöt. Opinnoissa pohditaan omien kuvien suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa perehdytään taidehistoriaan, erilaisiin kulttuureihin, nykytaiteeseen sekä visuaalisen taiteen eri lajeihin. Tärkeä osa opetusta ovat oma kulttuuriympäristö, paikallishistoria sekä -taide ennen ja nyt. Opetuksessa hyödynnetään myös mahdollisuuksia osallistua paikallisiin taide- ja ympäristöprojekteihin.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa kannustetaan tutkimaan oman asuinympäristön historian, luonnon ja arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön havainnointia ja arviointia esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta.

SYVENTÄVÄT OPINNOT

TAVOITTEET

Syventävien työpajojen tarkoituksena on laajentaa oppilaan osaamista hänen omien tavoitteidensa ja valintojensa suuntaisesti. Opinnoissa oppilasta kannustetaan osallisuuteen ja ottamaan huomioon oma elinympäristönsä ja ajassa tapahtuvat ilmiöt. Syventäviin

opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin dokumentoinnista ja kirjallisesta osuudesta, jossa oppilas arvioi omaa työtään. Lopputyössä oppilas tuo esiin kuvataiteellista ajatteluaan ja ilmaisuaan sekä hahmottaa niitä suhteessa kuvataiteeseen tai muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on syventää oppilaan kuvallisia ilmaisutaitoja ja taidekäsitystä oman kuvailmaisun ja itselle merkityksellisen taiteen kautta. Tavoitteena on tukea identiteetin rakentumista oman tekemisen ja kuvien tulkinnan kautta sekä ohjata oppilasta työskentelyprosessissa omien tavoitteiden saavuttamisessa. Oppilasta rohkaistaan erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttöön. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan luottamusta omiin näkemyksiin ja ratkaisuihin sekä tukea häntä lopputyöprosessin toteuttamisessa.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on syventää oppilaan taitoa havainnoida visuaalista ympäristöä monipuolisesti eri näkökulmista taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen. Kuvan kielen tulkitsemisen, lukemisen ja käyttämisen sekä kuvallisen kerronnan taitoja syvennetään. Oppilaan oman kuvallisen ilmaisun pitkäjänteistä harjoittelua tuetaan. Oppilasta rohkaistaan erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttöön.

Oppilasta ohjataan kehittämään taitoaan perustella ja tulkita taidetta sekä suullisesti että kirjallisesti.

Oppilasta kannustetaan syventämään taiteen historian, nykytaiteen ja visuaalisten alojen tuntemusta kartuttamalla siinä tarvittavaa yleissivistystä. Oppilasta ohjataan havainnoimaan ja tutkimaan oman asuinympäristönsä erityispiirteitä ja yksityiskohtia.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on ohjata oppilasta tarkastelemaan kriittisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja. Oppilasta kannustetaan pohtimaan esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa sekä kannustetaan kriittiseen ajatteluun. Oppilaan kykyä toimia yhdessä erilaisissa ryhmissä, yhteisöissä ja ympäristöissä vahvistetaan. Oppilasta ohjataan tuomaan esiin ajatuksiaan, tulkintojaan ja kannanottojaan julkisissa ympäristöissä.

KESKEISET SISÄLLÖT

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opinnoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa hyödynnetään ja tutkitaan oppilaiden arkeen liittyviä havaintoja, kokemuksia ja toimintatapoja sekä oppilaille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opinnoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa perehdytään taidehistoriaan, vertaillaan eri taideilmiöitä ja pohditaan estetiikan ja taidefilosofian peruskysymyksiä. Opetuksessa tutustutaan eri kulttuureihin ja kulttuureiden visuaalisiin ilmenemismuotoihin. Opinnoissa tutustutaan nykyaikaisen taiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opinnoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, erilaisiin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutustutaan paikallisen rakennetun- ja luonnonympäristön erityispiirteisiin ja kulttuurihistorialliseen perintöön sekä tutkitaan esineympäristöä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

TYÖPAJAVAIHTOEHDOT

Perus- ja syventävien opintojen työpajat jakaantuvat kolmeen eri opintokokonaisuuteen. Opintokokonaisuuksien sisällöt jakautuvat tekniikkalähtöisesti Media-, Design- ja Kuvataiteen työpajoihin. Kukin työpaja valitaan yhdeksi lukuvuodeksi kerrallaan. Opintokokonaisuudet toteutetaan pariopettajuusmallilla.

Designpaja

Porvoon taidekoulussa designtyöpajan oppisisältöön kuuluvat keramiikka-, muotoilu-, arkkitehtuuri-, tekstiili- ja vaatesuunnittelu. Oppilaat perehtyvät monipuolisesti tuotesuunnittelun eri osa-alueisiin, materiaaleihin ja tekniikoihin. Tavoitteena on tutustuttaa oppilaat eri materiaaleilla toteutettaviin tuotesuunnitteluprosesseihin. Työpajassa suunnitellaan sekä valmistetaan erilaisia tuotteita, esineitä ja pienoismalleja.

Suunnitteluprosessille luo pohjaa oman ympäristön ja sen esinemaailman havainnointi muun muassa valokuvaamalla ja kuvakollaaseja koostamalla. Arkkitehtuurin ja taideteollisuuden

historiaan tutustuminen ovat tärkeä osa opetusta. Nykyajan ilmiöihin, tuotteisiin ja suunnittelijoihin tutustutaan näyttelykäyntien, luentojen ja vierailuiden avulla. Eri materiaalien ja tekniikoiden opettamisesta vastaavat opettajat ovat erikoisalojen asiantuntijoita ja ammattilaisia. Opetuksessa painotetaan tuotesuunnittelua, jossa yhdistellään eri materiaaleja, kokeillaan uutta ja ennen näkemätöntä sekä luodaan monipuolisia tuotekokonaisuuksia.

Työpajassa perehdytään monipuolisesti materiaalituntemukseen, opitaan työskentelemään eri materiaaleilla ja yhdistelemään niitä. Käytettäviä materiaaleja ovat muun muassa: erilaiset savilaadut ja lasitteet, puu pienoismallirakentamisen osana ja materiaalyhdistelmissä, metallit, mm. pelti ja rautalanka, kankaat, langat, villat ym. pehmeät materiaalit, seripainovälineistö, pahvit, kartongit ja kapa-levy sekä erilaiset kierrätysmateriaalit.

Kuvataidepaja

Kuvataiteen työpajassa piirretään ja maalataan sekä tehdään grafiikkaa ja kolmiulotteisia töitä. Lisäksi tutustutaan nykytaiteeseen ja taiteen historiaan. Työskentelyssä käytetään sekä perinteisiä että kokeilevia, eri taiteen lajeja yhdisteleviä tekniikoita. Ideoinnin ja toteutuksen välineinä voidaan myös käyttää esimerkiksi valokuvausta, kuvankäsittelyä ja liikkuvaa kuvaa.

Opetuksen tavoitteena on vahvistaa ja tukea oppilaan kehitystä ja ilmaisukykyä. Työskentelyprosessin merkitys on keskeinen. Opetuksessa tutustutaan kuvataiteeseen keskustelun, tutkimisen ja ennen kaikkea oman tekemisen avulla. Samalla tuodaan esille erilaisia taidenäkemyksiä ja toteuttamisen tapoja. Oppilaita kannustetaan havainnoimaan ja tutkimaan oman asuinkuntansa luonnon ja rakennetun ympäristön ominaispiirteitä. Opetuksessa hyödynnetään oman paikallisen ympäristön ainutlaatuisuutta monista eri näkökulmista käsin.

Kuvataiteen työpajassa keskeisiä työskentelymenetelmiä ovat perinteiset piirros- ja maalaustekniikat ja aiheet, kuten muotokuva, asetelma, maisema, luonto ja ihminen. Sekatekniikka, jossa yhdistellään luovasti erilaisia materiaaleja ja välineitä, sekä esimerkiksi kollaasi ovat myös keskeisiä työskentelytapoja. Kolmiulotteisissa töissä (veistoksissa ja pienoismalleissa) tärkeitä materiaaleja ovat mm. savi, puu, metalli, kartonki ja pahvi sekä erilaiset kierrätysmateriaalit. Opintoissa hyödynnetään myös digitaalisten ja muiden teknologioiden, kuten kuvankäsittelyn ja valokuvauksen mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa. Oppilaat voivat myös itse vaikuttaa työtapojen valintaan. Tärkeä osa opintoja ovat myös käynnit taidenäyttelyissä ja museoissa. Keväällä ja alkusyksyllä työskennellään myös ulkona kaupunkiluonnossa.

Mediapaja

Mediataiteen työpajassa opitaan käyttämään välineitä ja ohjelmia, joilla tuotetaan valokuvia, elokuvia, animaatioita ja graafista suunnittelua. Tavoitteena on antaa oppilaille valmiudet ilmaista itseään valokuvan, elokuvan ja äänen avulla. Oppilaat perehtyvät kuvakerronnan eri

muotoihin. Opetuksen ja työskentelyn avulla opitaan tuottamaan omia mediasisältöjä sekä jäsentämään, arvioimaan ja ymmärtämään ympäröivää mediaympäristöä.

Kuvien ja esitysten valmistamisessa käytetään nykyaikaista digitekniikkaa ja tietokoneohjelmia, mutta perehdytään myös vanhoihin menetelmiin ja kuvauksen historiaan. Työpajassa yhdistellään myös perinteistä kuvan tekemistä ja digitekniikkaa. Tämä luo työskentelyyn uusia mahdollisuuksia ja näkökulmia.

Oman työskentelyn kautta opitaan ymmärtämään ympäröivää, jatkuvasti muuttuvaa visuaalista ympäristöä. Samalla opitaan tuottamaan medioihin omia persoonallisia sisältöjä.

Työpajassa perehdytään digikameroiden käyttöön sekä kuvankäsittely-, editointi- ja taitto-ohjelmiin. Oppilaille opetetaan kameran perussäätöjen, kuvakulmien, sommittelun, valaistuksen ja erilaisten objektiivien käyttöä kuvailmaisun välineenä. Oppilaat voivat kokeilla myös perinteisiä kuvanvalmistus menetelmiä.